

3499 12/1 12. 1. Beh. af F. t. L. ang. Skolevæsenets Styrelse m. v. udenfor København. 3500

gaar Skolevæsenets pædagogiske Omraade, og lægger det i Hænderne paa Skolekommissioner, der ere fremgaaede ved Befolkningens direkte Valg udelukkende med Skolens Interesse for Øje. En saadan Skolekommission er det i det væsentligste ogsaa, som foreslaas i det foreliggende Lovforslags § 2. Den højtærede Minister har ment, at Skolekommissionen burde beholde en Forbindelse med Kommunalbestyrelsen, idet et af Skolekommissionens Medlemmer efter Lovforslaget skal vælges af Sogneraadet af eller udenfor dets Midte, og da det er sikkert, at det er af afgørende Betydning, at der er den allernøjeste Forbindelse og det allerbedste Samarbejde mellem Sogneraadet og Skolekommissionen, indser jeg ikke, at der er noget som helst at indvende mod den Ændring, som Ministeren her har foretaget i Kommissionens Forslag.

Derimod finder jeg det ikke ganske i sin Orden, at Sognepræsten vedblivende skal være født Medlem af Skolekommissionen, og det af flere Grunde. For det første, fordi jeg mener, at en Kommission, der er valgt ved Forholdstalsvalg, ikke taaler Tilføjelsen af et født Medlem, uden at Forholdene indenfor Kommissionen udsættes for at forrykkes, og dernæst, fordi jeg mener, at Skolen ikke kan være tjent med, at man ved Lov fastsætter Gejstligheden som Skolens Tilsyn, og endelig, fordi jeg mener, at Præsterne ikke kunne være tjente med at blive satte ind som fødte Medlemmer af Skolekommissionen. Jeg er ganske sikker paa, at det er den rette Vej til at forringe Præsternes Indflydelse at putte dem ind alle Vegne som fødte Medlemmer. De skulle nu paa den Maade puttes ind i Menighedsraadene, i Værgeraadene og i Skolekommissionerne. Det er ikke rigtigt overfor Præsterne. Jeg er ganske sikker paa, at deres Stilling vil blive ganske anderledes stærk, naar de blive valgte Medlemmer af disse forskellige Raad. Det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) talte i Gaar om, at der var ved at udvikle sig en ny Præstetype; de gamle Velærværdigheder vare ved at forsvinde, og der udviklede sig en ny, mere folkelig og mere jævn Præstetype. Jeg tror, at det ærede Medlem har Ret deri, men saa maa det ærede Medlem ogsaa

vide, at Præsterne af denne nye Type ikke ønske, at Velærværdigheden skal opretholdes ved Lovbestemmelser, men netop ønske at faa Lov til kun at være, hvad de kunne blive i Kraft af deres Duelighed. Og jeg kan ikke rigtig forstaa, at det ærede Medlem, der ikke syntes om Velærværdighederne, alligevel vil have dem opretholdt ved Lovbestemmelser. Ganske vist siger det ærede Medlem, at hvis Velærværdigheden stikker Næsen alt for stærkt frem, har man altid Adgang til at give ham en over Næbet. Jeg synes nu, det er bedre at holde Velærværdighederne ude og at lade Præsterne blive valgte som andre Mennesker.

Man siger saa: Ja, men det kan ikke gaa, at man kaster Præsterne ind i en Valgkamp, det vil skade Præstens Stilling i Sognet, om han kommer med i en Valgkamp. Jeg tror, det beror paa et fuldstændig forkert Syn paa Præstens Stilling. Jeg mener netop, at Præsten skal færdes som den jævne Mand og tage Del i, hvad der gaar for sig ude omkring i Sognet, og han skal ikke sidde i ophøjet Fjernhed fra, hvad der sker i hans Sogn. Jeg mener, at de Mennesker, der, fordi de ikke ere enige med Præsten i kommunale Spørgsmaal, i politiske Spørgsmaal, i sociale Spørgsmaal, forstyrres i deres Forhold til Præsten, i Virkeligheden se ganske overordentlig overfladisk paa hele den Sag, og der er ikke ringeste Grund til at tage Hensyn dertil. — Saa siger man: Ja, men man skal opretholde Forbindelsen mellem Folkekirken og Folkeskolen, og derfor maa vi have Præsten som født Medlem af Skolekommissionen. Ingen ønsker hellere end jeg, at en saadan Forbindelse skal opretholdes, men den skal opretholdes ganske frit, og enhver Forbindelse, der ikke hviler paa et fuldstændig frit Forhold, er absolut værdiløs, ja, den er ringere end værdiløs. — Der er ogsaa dem, der sige, at naar Præsten kun skal være valgt Medlem af Skolekommissionen, risikerer man, at naar hans Valgperiode er omme, modtager han ikke Genvalg, skønt man ikke godt kan undvære hans Arbejdskraft i Kommissionen. Jeg tror absolut ikke, at der er nogen som helst Fare derfor. En Præst vil betragte det som en Ære at blive valgt og gøre alt, hvad han, kan for at fylde sin